

SEZNAM REPRODUKČÍ V TEXTU

V. H. Brunner	7
Středověká studentská karikatura	
Lidový malovaný džbán s posměšným námětem	8
Dvě karikatury Jaroslava Haška od Františka Kysely a Josefa Lady	
z „Tvorby“ Julia Fučíka	9
Karikatura německého komika Maxe Pallenberga v roli Švejka od George Grosze	
Karikatura Jaroslava Haška od Zdeňka Kratochvíla	10
Obálka s kresbou Švejka od Josefa Lady	
Představa d'ábla podle Jenského Kodexu	11
Honoré Daumier: Krajinaři při práci	
Walter Trier: Hitler	12
Honoré Daumier: Ulice Transnonain. 15. dubna 1834	
John Heartfield: Göring	13
Kukryniksy: Paliči války ve škole u Churchilla	14
Dobová německá karikatura Karla Marxe (Ze sovětské publikace)	15
Autoportrét Goyův a jedna z jeho kreseb ze sbírky „Hrůzy války“	16
Autoportrét Daumierův a jeho litografie „Evropská rovnováha“	17
Dobová francouzská karikatura z roku 1848	18
Courbetovo revoluční záhloví k listu „Le salut public“ vydávanému Charlesem Baudelairem	
Karikatura F. Mathise: Triumf komuny. 1871	20
Dobová francouzská pacifistická karikatura k vypovězení války r. 1870 Nadšení na povel	
Dobová francouzská karikatura Thierse. Noc 28. listopadu	21
Obálka zvláštního čísla pařížského satirického listu „L'Assiette au beurre“, věnovaného ruské revoluci 1905	
Titulní list mnichovského satirického listu „Simplicissimus“ z r. 1905: Povstání na ruské státní lodi	22
Kresba B. M. Kustodijeva: Moskva: Z ruského satirického listu „Župel“, 1905	23
Dvě karikatury mnichovského „Simplicissima“ z rusko-japonské a burské války	24
Adaramakaro: Japonská karikatura z rusko-japonské války. „L'Assiette au beurre“	25
Holubice míru	
Slovenská lidová hračka	
Fotomontážní obálka pražského německého protifašistického týdeníku AIZ od Johna Heartfielda	
Pablo Picasso: Jeden z prvních návrhů holubice míru pro Světovou radu míru	26
Mikoláš Aleš: Slabikář	27
Sloh dětské kresby:	
Adolf Oberländer (Mnichov)	
Venoušek Dolejš (Praha)	28
Vlastimil Rada (Praha)	
Saul Steinberg (New York)	29
Světznámé typy:	
1. Mickey Mouse — Walt Disney	
2. Pepek námořník	
3. Šumaři — Jiří Trnka	
4. Hurvínek a Spejbl — Josef Skupa	
5. Ferda Mravenec — Ondřej Sekora	30
1. Little King — O. Soglow	
2. Babar	
3. Adamson — O. Jacobson	
4. Small fry — W. Staig	31
Z obžalovacího spisu proti Charlesu Philipponovi pro urážku J. V. krále Ludvíka Filipa. Výklad Philipponův	32

Německo	
A. Rethel: Barikáda	
Wilhelm Busch	33
Obálka mnichovského humoristického listu „Fliegende Blätter“	
Autokarikatura Th. Th. Heineho na titulní stránce mnichovského „Simplicissima“ po propuštění Heineho z vězení pro urážku J. V. císaře Viléma II.	34
George Grosz: „Tvář vládnuocí třídy“.	(Obálka)
John Heartfield: Spravedlnost. (Fotomontáž)	35
Anglie	
William Hogarth: Gin lane. (Košalečná ulička)	
Obálka londýnského satirického listu „Punch“	36
David Low: Kresba z doby Mnichova. 1938	
David Low: Kresba z doby porážky Němců před Moskvou	37
Dvě ruské dobové karikatury z napoleonské války. 1812	38
Karikaturní ruský lidový dřevoryt z doby krymské války. 1855	39
Obálka ruského revolučního listu. 1905	
Hassmann: Ruská koruna. Kresba z newyorského satirického listu „Puck“. 1905	40
V. Šěrov: Karikatura z ruského satirického listu „Župel“. 1905	
M. Dobužinskij: Říjnová idyla, „Župel“. 1905	
(Ze sovětské publikace S. Isakova: „Rok 1905 v satíře a karikatuře“. Leningrad. 1928)	41
Vladimír Majakovskij: Okno Rosta z doby Velké říjnové socialistické revoluce. 1918	
Kukryniksy: Alexander Fadějev	
D. Moor: Mužik	
Boris Jefimov: Stalingrad	42
J. Ganf: Návrh na známku odzbrojovací konference. 1932	
Kukryniksy: Stalingrad	
Přední a zadní strana moskevského satirického listu „Krokodil“	43
Adolf Hoffmeister: Karikaturní doprovod k projevům J. V. Stalina za Velké vlastenecké války. 1946	44
Hieronymus Bosch: Komická bárka. 1559	45
Belgie	
Félicien Rops: Kuplířka: „Má dcera... pane Cabanel“	
Frans Masereel: Válečný pomník	46
Italie	
Leonardo da Vinci: Grčesky	
Španělsko	
Francisco Goya: Stařeny. (Detail)	47
Mexiko	
José Guadalupe Posada: Calaveras	
Miguel Covarrubias: J. D. Rockefeller	48
Leopoldo Mendéz: Autokarikatura	49
Francie	
Honoré Daumier: Paní Buržoasie	
Gustave Doré: Don Quijote	
Gavarni: Malířství	50
Honoré Daumier: Ratapoil	
Th. Steinlen: Severočestí horníci	
Protiválečná kresba z první světové války. J. L. Forain: „Prý jsou i neutrálové!“	
(Z česko-francouzského čísla pařížského satirického listu „L'Assiette au beurre“ — „Slované“)	51
C. Leandre: Rotschild	52
Jean Effel: 18. brummaire. Karikatura generála Charles de Gaulle-a	
Dubout: Kavárna	53
Pablo Picasso: Karikatura Franca ze sbírky Sueño y mentira de Franco 1937	54
Pablo Picasso: Tvář míru. Kresba k básni Paul Eluarda. 1950	56

Dobová česká revoluční karikatura o poděbradce z r. 1848	57
Pravidelně od nepaměti opakovaný vtip na osvětlovací poruchy hlavního města Prahy, 1848	58
Karel Purkyně: Don Quichot	
Soběslav H. Pinkas: Stadion, 1849	59
Josef Mánes: Madona s lorgnonem	60
Guido Mánes: Pepička	61
Mikoláš Aleš: Motýlek	
Karel Václav Klíč: Rodinná scéna	62
Luděk Marold: Pamětní kniha krajského spolku „Škréta“ na Akademii v Mnichově	63
Emil Holárek: Násilné pokřtění polabských Slovanů	64
František Kupka: Papež	65
Václav Hradecký: Loutkové divadlo	
František Gellner: Kreslená pohlednice	66
V. H. Brunner: Titulní list satirického týdeníku „Šibeničky“	
Žebrák	67
Josef Lada: Konsumentova naděje (Karikatura z doby „rudozelené koalice“ agrárních a sociálních demokratů)	68
Zdeněk Kratochvíl: Švehlova censura	
František Bidlo: F. X. Šalda před soudem republiky	69
Antonín Pele: Socha americké svobody	
Adolf Hoffmeister: Preiss a Engliš se tahají o korunu (Zabaveno za první republiky)	70
Vlastimil Rada: Trampská ilustrační kresba	71
Dr Desiderius - Hugo Boettinger: Zpěvák Adolf Krössing	72
Josef Čapek: Lochnesská potvora	73
Josef Čapek: Poslední kresba z koncentráku	74
O. Sekora: „Na ostny“	75

O BRAZOVÁ ČÁST

Rok 1848	79—105
Antonín Jan Gareis	106—107
Kniha svatolukášská (V. Kraupa, V. Barvitiuss, H. S. Pinkas, A. Navrátil, B. Havránek, E. Zillich, P. Maixner	108—115
Karel Purkyně	116—119
Josef Mánes	120—131
Antonín Matějček: Kniha svatolukášská	131—133
Guido Mánes	134—135
Časopisy let šedesátých a sedmdesátých („Diblík“, „Brejle“, „Paleček“, „Humoristické listy“, „Blesk“ a j.)	136—154
František Karel Kolár	155—160
Mikoláš Aleš	161—184
„Lumír“ ročník XL - 1912 o Mikoláši Alšovi	184
Karel Václav Klíč	185—191
Vilém Grögler	192

E. C. Liška	193
Doba úpadku (Karel Krejčík, Lád'a Novák, G. J. Schulz a j.)	192—203
Luděk Marold	204—212
Jan Dědina	213
Viktor Oliva, Jaroslav Věšín, Beně Knüpfer, Hanuš Schwaiger, Artuš Scheiner, Ladislav Klusáček	214—218
Gamma: Česká karikatura. „Volné směry“, 1900	219—221
Emil Holárek	222—239
Výňatek z katalogu z roku 1901	222 a 239
František Kupka	240—267
Antonín Macek: Slovo úvodní. 1906	244
J. S. Machar: Karikatura pořádného člověka. (Malíři Kupkovi v Paříži)	249
Václav Hradecký	268—295
Zvláštní číslo „L'Assiette au beurre“ — Slované — (M. Aleš, R. Plaček, O. Strimpl, A. Brunner)	295—299
František Gellner (kresby a verše)	300—313
Stanislav K. Neumann: Z knihy „Vzpomínky“	310 a 317
Vratislav H. Brunner	314—337
Jiří Haussmann: Verše	315, 343 a 379
V. V. Štech: Ze začátků V. H. Brunnera	325
Zdeněk Kratochvíl	338—363
Hugo Böttinger (Dr Desiderius)	364—375
Max Švabinský	376—377
„Nebojsa“ (J. Štursa, V. Hofman, V. Rabas, V. Špála, R. Kremlička)	378—381
Vojtěch Sedláček	382
Josef Lír	383
Vlastimil Rada	384—395
Josef Lada	396—427
Zkouška karikaturistů a seznam Havlíkových ilustrátorů	425—427
Antonín Matějček: Mezinárodní výstava karikatur a humoru v Máněsu, 1934	428
Josef Čapek	429—443
Adolf Hoffmeister	444—470
Jiří Kotalík: Adolf Hoffmeister	444, 466 a 467
František Muzika	471—473

Otakar Mrkvička	474—481
Ondřej Sekora	482—486
František Bidlo	487—507
Jaroslav Seifert: Kresby Františka Bidla	488
František Halas: Projev při zahájení Bidlovy výstavy r. 1933	489
František Halas: Projev nad hrobem Františka Bidla	507
Václav Pátek	508
Jiří Brdečka	508
Zdeněk Tůma	509
Eduard Hofman: Několik slov úvodem	510 a 512
Kreslený film (J. Trnka, F. Freiwillich, J. Čapek, Z. Miller, J. Lada, K. Lhoták, Z. Seydl, A. Strnadel, O. Sekora)	510—512
Josef Novák	513—519
„Dikobraz“ (J. Malák, E. Seyček, Jappy, A. Paderlík, K. Vaca, B. Štěpán)	520—525
Fritta (Bedřich Taussig)	526—529
Lev Haas	530—532
Josef Mach: Socha Svobody v New Yorku	542
Antonín Pele	533—556

O P R A V Y

Strana 29 — místo Louis Steinberg čti *Saul Steinberg*

Strana 46 — místo Daniel Rops čti *Félicien Rops*

Strana 67 — místo Jeho soubor podob vyšel roku 1945 nákladem „Krokodila“ v Moskvě čti *roku 1935*

Strana 397 — místo Ladova obálka a kresba z almanachu „První máj anarchistů“ z r. 1904
čti *Ladova obálka a kresby*